

1. LIČNI PODACI

a. IME I PREZIME

1. Nejra Vukojević Serdarević
2. Berina Šećibović

b. ADRESA

c. TELEFON

- 1.
- 2.

d. E-MAIL ADRESA

- 1.vnejra@yahoo.com
2. maberi_ze@yahoo.com

e. ZVANJE

- 1.Profesor književnosti naroda BiH/bibliotekarka
2. Profesor razredne nastave

2. RADNO MJESTO

a. Naziv ustanove:

1.i 2. JU OŠ „Meša Selimović“ Zenica

b. Adresa:

1.i 2. Talića brdo 14, 72000 Zenica

c. Telefon:

032 460 338

d. Posao koji obavljate:

- 1.Bibliotekarka
- 2.Učiteljica

e. Razred ili uzrast djece sa kojom radite:

1. I-IX razred, 6-15 godina
- 2.I.V razreda, 6-10 godina

f. Godine staža:

- 1.11
- 2.18

1. MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

Svaki učenik zaslužuje poticajno, intelektualno izazovno, brižno i podupirujuće okruženje za učenje i napredovanje. Stvaranjem zajednice koja uči svakom učeniku se pruža prilika za vlastiti rast i dublje razumijevanje. Vjerujem da je obrazovanje životni put izgrađen iskustvima s kojima se susrećemo na putovanjima, susretanjem sa ljudima i situacijama, ali i u ispričanim ili pročitanim pričama. Razvijanjem čitalačke sposobnosti otvara se jedan novi svijet. Priče su nemjerljivo važne: u trenucima kad se čini da nema izlaza i da je kraj, oni koji su vični pričama ne vide sve tako crno - jer znaju da priča uvijek ide dalje, i da kraj jedne zapravo znači početak sljedeće, ili čak nekoliko njih. Osim što su psihološki bitne, kao dragocjena samopomoć, priče su važne jer nas uče da nismo jedini na svijetu: da postoje drugi i drukčiji ljudi, i okolnosti i svjetovi koji se razlikuju od našeg. Zadatak školskog bibliotekara je upravo da podržava učenike u njihovim čitalačkim, iskustvenim 'putovanjima' i istraživačkim izazovima koje zahtijevaju područja i teme istraživanja. Rezultat takvog učenja je novo znanje, sposobnost pronalaženja informacije kada je potrebna i vještina koju će moći ponovno iskoristiti, a koja će u konačnici osposobiti učenika za proces cjeloživotnog učenja. Djeca koja čitaju postaju ljudi koji misle.

2. INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Vrijeme je za priču
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Savremeni način života ponajviše uzima danak na našim učenicima. Sve je više virtuelnih podražaja koji dugoročno nemaju pozitivan efekat na socijalni, emotivni i intelektualni razvoj djeteta. Uzimajući u obzir prvenstveno dobrobiti, a onda i nužnost razvijanja čitanja i čitalačke pismenosti, odlučile smo učenicima pružiti uslove koji će biti motivirajući i inspirirajući u stvaranju čitalačke sposobnosti kao i stvaranja navike čitanja. Kako bi učenike uveli u magični svijet čitanja naučile smo ih kako slušati. Svake sedmice dva učenika su imala priliku da u potpunom miru poslušaju audio zapis priče. Nakon slušanja zadatak je bio pronaći priču koju su slušali te su odabranu knjigu, zajedno sa knjižnim prijateljem, nosili kući u platnenoj vrećici. U vrećici je i uputstvo za roditelje kako bi se motivacija nastavila i van učionice. Pored slušanja djeca su imala priliku da svoju priču pročitaju i učenicima prvog razreda. Svaki dan, nakon velikog odmora, učenici su čitali samostalno, u sebi, 10 minuta. Kako bi bili što bolji u predviđanju, svakog utorka su slušali priču u dijelovima, te predviđali šta bi se moglo dalje desiti. Jednom sedmično učenici su radili vježbe na Šulteovim tabelama koje razvijaju brzinu primanja i obrade informacija, te razvijaju i periferni vid koji će učenicima kasnije pomoći u svrsishodnom čitanju i obrađivanju pročitanih informacija.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Kategorija 5 – stručni saradnici na svim nivoima obrazovanja

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA Učenici u drugom polugodištu prvog razreda upoznaju svijet slova, a samim time i čitanja. Razvoj čitalačke sposobnosti nužan je razvoj svih drugih pismenosti, a čitanje i poticanje čitanja važno je u socijalnom, intelektualnom i emocionalnom razvoju djeteta. U današnjem užurbanom načinu života čitanje ima blagotvoran učinak ali činjenica je da današnja djeca ne čitaju dovoljno. Radije biraju virtualnu zabavu umjesto knjige. Kako bi učenici napredovali u razvijanju čitalačkih vještina neophodno je bilo stvoriti uslove koji će biti motivirajući. Djeca su po prirodi radoznala i tu radoznalost treba poticati i koristiti te pravilno usmjeravati. Kad se te dvije stvari spoje, dijete se već zaputilo čitateljskim stazama. Pored razvijanja čitalačkih sposobnosti kod učenika je bilo potrebno unaprijediti i vještine slušanja. Razvijanjem vještine slušanja i čitanja već smo na putu razvijanja kritičkog mišljenja.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Cilj: Učenicima pružiti motivirajuće i adekvatne uslove za razvijanje početne čitalačke sposobnosti koja je preduslov za razvoj svih stepena čitalačke pismenosti.

Čitalačka pismenost ima presudan utjecaj na obrazovni profil i uspjeh u školovanju svakoga učenika. Čitanjem priča djeca uče o svemu što ih okružuje, spontano uče nove riječi i grade svoj rječnik. Na zabavan način uče o osnovnim pojmovima pismenosti i stvaraju vezu između izgovorene i pisane riječi. Djeca koja čitaju postaju ljudi koji misle.

Željeni ishodi:

- Učenici znaju značaj čitanja i sebe doživljavaju kao čitaoce
- Povećaju sposobnost tečnog čitanja i samostalnog čitanja
- Učenici mogu prepričati priču

- Čitaju da bi došli do značenja
- Čitaju s drugima
- Predviđaju i vježbaju strategije za čitanje
- Učenici znaju ispričati neki događaj pred grupom

DETALJAN OPIS REALIZACIJE

1.korak: Odabir naslova i audio zapis

U školskoj biblioteci su odabrani naslovi koji su temom i ilustracijama prilagođeni dobi učenika. Nakon odabira naslova isti su snimljeni u mp3 formatu (audio zapis) te pohranjeni na mali mp3 player kako bi učenici mogli iste slušati. (prilog 01-mp3)

2.korak: Slušanje priča i čitanje kod kuće

Svake sedmice dva učenika su imala priliku da u posebnom kutku, potpuno opušteni slušaju priču koja je prethodno snimljena. Učenici su slušali na slušalicama te su mogli potpuno koncentrisati na slušanje bez ometanja drugih. (prilog 02-slušanje, prilog 03-slušanje)

Nakon što su učenici preslušali priču (trajanje je max 11 minuta) zadatak im je bio da na polici sa knjigama pronađu knjigu koju su slušali. Nakon odabira pravog naslova učenik u platnenoj vrećici nosi knjigu, knjižnog prijatelja te uputstvo za roditelje kako bi se čitanje nastavilo i kući. (prilog 04-ceker, prilog 05-uputstvo, prilog 06-kuća)

Nakon čitanja, učenici su odgovarali na pitanja koja su pripremljena na nastavnom listu. (prilog 07- pitanja)

3.korak: Čitanje naglas

Čitanje naglas stvara osjećaj pripadnosti, potiče stvaranje ljubavi prema čitanju i znatiželje prema knjigama. Nakon što su svoju knjigu čitali kući učenici su imali priliku da istu knjigu/priču pročitaju naglas, tečno i jasno učenicima prvog razreda. Ovaj dio prakse je naročito značajan za razvijanje samopuzdanja učenika kao i za razvijanje radoznalosti za živu riječ i čitanje kod mlađih učenika. (prilog 08-citanje, prilog 09-citanje)

4.korak: Šulteove tabele

Učenici su jednom sedmično 5-10 minuta vježbali svoj periferni vid na Šulteovim tablicama koje se sastoje od 5x5 redova sa nasumično napisanim brojevima od 1 do 25. Cilj da se pronađu sve brojeve po redu ali da pogled drže fokusiran na broj u sredini. Ova aktivnost je veoma značajna za razvoj mentalnog opažanja, uključujući periferni vid i pažnju, samosavlađivanje i sposobnost usredsređivanja. (prilog 10-tablice, prilog 11-tablice1)

5.korak: Čitanje s predviđanjem

Djeca koja se razvijaju u čitaocima potrebna je poduka kako bi naučila i koristila postupke za čitanje. Jedna od najvažnijih funkcija koje ima učitelj je da djeci pruži priliku da preuzmu odgovornost za vlastito čitanje. To podrazumijeva ohrabrivanje djece da vježbaju strategije tokom cijelog dana.

Svakog utorka, kada dođu u školu, učenici formiraju krug i učiteljica ili bibliotekarka im čita neku zanimljivu priču. Kada pročitaju jedan dio priče, razgovaraju o pročitanom, pa onda predviđaju šta bi se moglo dalje desiti i zašto. (prilog 12-predviđanje)

6.korak: DEAR (Drop everything and read)

Svakodnevno bi trebalo predvidjeti niz situacija u kojima djeca čitaju. Interesantna tehnika DEAR ("Baci sve i čitaj") pokazala se jako svrsishodna. (prilog13-dear, prilog14-dear1, prilog15-dear2)

Svaki dan, poslije velikog odmora, učenici uzimaju svoju knjigu s police i čitaju u sebi 10 minuta. Za to vrijeme čita i učitelj.

Nakon čitanja, jedan ili dva učenika prepričaju ono što su pročitali.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Primjenom navedene prakse učenici su spoznali značaj čitanja i počeli sebe percipirati kao čitaoce. "Otvoren" je prostor za čitanje te su učenici jednostavno stvorili naviku čitanja. Svakodnevnom vježbom učenici su usavršili svoje čitalačke sposobnosti u smisli tečnog i izražajnog čitanja, a samim time i su proširili vokabular. Sa svakom novom preslušanom i pročitanim pričom podizala se svijest o značaju razumijevanja pročitano, pa su učenici vremenom bili slobodniji i spretniji u prepričavanju kao i u svakodnevnoj komunikaciji. Učenici samostalno posjećuju školsku biblioteku te pokazuju zanimanje za različite naslove.

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj fotografija koje šaljete u prilogima je 20, a broj videozapisa je 2.

Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na mail adresu boris@coi-stepbystep.ba

Molimo vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (BorisČović_prilog01)

